

ХАБЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

...Кудайастын уускута,
Великтын сыннаты
Маймылыр айыла
Куустуку керүсө,
Чорчутуру уласто
Бийиңи арында...

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

www.rp5.ru

Местное время	суббота 25 июля				воскресенье 26 июля				понед. 27 июля		вторник 28 июля		среда 29 июля	
	05:00	11:00	17:00	23:00	05:00	11:00	17:00	23:00	11:00	23:00	11:00	23:00	11:00	23:00
Облачность %														
Осадки мм														
Температура °C	+13	+17	+22	+20	+14	+20	+22	+20	+20	+22	+23	+27	+21	+23
Давление мм	739	739	737	737	739	739	737	737	738	736	737	734	738	736
Влажность %	100	77	53	79	100	67	55	70	65	69	52	30	-	-
Ветер м/с	С-З	З	З	В	Ю-В	штл	В	Ю	Ю	С-В	Ю-В	Ю	З	С
Солнце восход/закат		05:17	23:14			05:20	23:12		05:22	23:09	05:26	23:07	05:28	23:04
Луна восход/закат		10:21	23:15			12:03	23:15		13:41	23:14	15:39	23:15	16:57	23:17
фаза														

Исполнительному директору

ИИФ "Эрэл" Тогтох М.А.

$$O_T = (\phi, n, \alpha)$$

проживающего (ей) по адресу № дома тел. _____

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу выплачивать мне дополнительную пенсию по договору НПО №... с периодичностью 1 раз в год в течение 3-х лет.

Дата

Подпись (ф. и. о.)

Очирог "Эрэллэр" 2 куугуйа дуугаар бланкатын ылтахтара. Ону кэнигэр "Уча-
стник" эрэдизинин толоругут, Сбербанкискирт маннайгы сирэйин уонна пенсионнай
дактабырыаннаахт эмиэ маннайгы сирэйин куугуйаалаан баран дуугааргытын кыт-
та почтанан ылтаар. Онон бүтэр. Харчыгыт 3-4 ыйылан сченокуттар кэлэн туһуура.
Өйдөөг, сбербанкискирттигэр сченокут 22 нүмэрэ адьас чуолкайдык көстөр буолуох-
таах. Куһараннык көстөр буоллагына аттыгар уруучуканан хос суруйуоххутун сөп.
Манньык дьаһаныы эйиэхэ да, мээхэ да табыластаах буолсу. Эһиги орохсуксукт дин 2
кэмигэр сыаната. Ол онугутар нэһиликтэн киирбиктэр, миини көрдөр, кэтээн эрэй-
дэмизиктэр. (Фонда аалырыһа: 628700 г. Якутск х.л. Олуксунуу, 24-с эл.)

Бары ыйгытмысларыгын куураттан ("Эрэлтэн") 42-38-18 телефонунан ыйыптах-халтына барьтлын тута быһааран бюрөсхтэрэ. Бир ыйга тыһыынчанан юфизэхэ перелод онороллор, төлүүр харчылары ыйынан, кварталынан лэмилит быһыһтыан барыл-лор. Онон харчыгыт кэлэйтэ 4—5 ыйга дизри хоһуутуон сэл Ол иһин наһаа эрдэ уонна албохтик эрийэн, бэйэлэрэ да ыстара сылдьар үлөһиттэри мээһэрэйдьытыа суох эти-лит. Сайабыһыанньаны биридэ эрэ суруйарыт. Иккис, үһүс сыһарыгар магнайгы сыл кэлбит ыйыгар, эбэтэр арьый хоһуутан харчыгыт кэлэн счекукутупар түһүөт.

Хос бахаарын: Туслах доншор бу бэлгэрлээн кырийн эбэтэр сурунн ылан уу-
рулгу, ылар бодьохторо туолбуттар, баһаальста, эбин пенсиялтын ыла сатын эли-
лг.

Иван ПОНОМАРЕВ,
"Эрал" пенсионний фонда
Чурагчы улууфундаары бэрэстэбинэтэлэ

METHUEN

Скутер

СКУТЕР

НАДЕЖНОЕ СРЕДСТВО
ВО ВРЕМЯ КРИЗИСА

**ПРЕДЛАГАЕМ
ЖИТЕЛЯМ УЛУСОВ**
выгодные условия
сотрудничества
по реализации и
обслуживанию
СКУТЕРОВ

МЫ ПРЕДЛАГАЕМ

- СКУТЕРА адаптированные под наши дороги и погодные условия
- Наличие всех запчастей
- Сервисные центры и представители в каждом улусе

Подробную информацию можно получить по телефону:
8(914) 273-35-13

Адрес: г. Якутск ул. Лермонтова 120/2

БЭЙЭ БЫРААБЫН, ЭБЭЭНИНЭНИ БИЛЭРГИТ НААДАЛААХ



Чурапчы оройуонунуоо судейнай пристававтор отделарын старшай судейнай пристававтор былырыынтыттан биэр дойдутаахтыт Андрей Герасимович Собакин үлэтир. Сулуусна үлэтиртэрэ Российскай Федерация судейнай аакталарын уонна атын органнар аакталарын куус өттүнэн толортторор аналлаахтар. Чурапчытаагы отдел, старшай судейнай пристававтор ааган туран, 8 үлэтиртээх. Ол курдук, 2 толорооччу судейнай пристававтор, 4 сууттар үлэтиртэр оноруллубут бэрээдэги хааччылар судейнай пристававтор, 1 сууттар үлэтиллэр.

полнительная льгота тутан да баран кэмгэр мизэрэ ылбакка, бу кини иһэ өссө улаатан, динитэн биэрэр-гэр "компонон" биэрэллэр. Манньк түтэнтэ, ол эбэтэр суут быһаарылытын толортон куотунуу иһин, РФ ХК 315-с ыстатыйатынан салалта холубунай дыалага тардыллан сөп. Эбэтэр РФ КОАП 17.14 ыстатыйатынан ыстараапка тардыллар. Юридическай сирэйдэр 100, дуоһунастаах сирэйдэр 200 тыһ.солк суумага тийэ ыстарааптаннахтарын сөп.

Истээх киниэтэн бүтэр уһутар малын-салын тутан, куоракка реализация отделын нөгүө сыанатын быһаартаран, атыыга таһааран, онтон кырыт харчыттан тутатыт. 250 тыһ.солк тахса улахан истээхтэр РФ Холубунай кодексын 177-с ыстатыйатынан холубунай дыалага тардыллар. Мал-сал пропискаламыт сиртэн ыллылар. Холобур, истээх кини пропискаламыт дыэтигэр атын да дьон олорор буоллахтарына, кинилэр маллара-саллара эмээ тутуллар. Ону кинилэр байлэрин иһин ардыларыгар суут нөгүө быһаарсаллар. Көстөрүн курдук, баан киниэ кредит ылан баран төлөөбөт түтэнтэр элбэх кини олохун аймыыр, онон кредит ылааччылар, бастатан туран, элбэх кини иннигэр эппиэттэһин ылаалларын өйдүөхтэрин наада. Истээх дьон, куотар түбэлтэлэригэр, таможня сулууспатыгар, паспортнай сулууспага биһирэбит, онон куотуу түмүгэ өйдөнөр.

— Алиментта төһө дыала баарый?

— Алименттаарга 74 дыала кырытыттан 60-на толорулунна. Алимент үксэ хамнас нөгүө тутулунна. Дьон үлэтэ суох буоллахтарына, истээн куотуу курдук саньыллар. Онук буолбатах Орто хамнас кэмэйэ Россия үрдүнэн 18190 солк, Саха сиригэр 25479 солк. Биллэн турар, тыа сиригэр манньк хамнастаах кини суох. Сокуон дьон сокуон, иэс бу сууматтан бырыһылананан аарыллар. Онон алименттик үлэтиртэ байытыгар барыстаах курдук буолан тахсар. Холобур, быстах үлэтэ сылдан кыра да хамнаһы аахсыбыт буоллахтарына, онтон ыстыраапка ылан биһиэхэ аарлаахтарына, кинилэр истэртэ аччыгырын, дыалалара сымаһырын өйдүөхтэрин наада.

— Төрөһүт быраабыттан быһыллан алимент төлөөччүлэр төһө элбэхтэрий? Кинилэр кытта хайдах үлэлэһэрий?

— 3 дыахтар, 1 эр кини биһиги улууска баар. Кинилэр, биллэрин курдук, түтээн үлэлэһөт дьон. Манньк дьону улуустаагы Дьарыстаах булуу кыныгэр ылан, учуокка туруортаран, алиментарын пособиеларыттан тутатыт. Алименттик орто 18 сааһын туолуор дьэри харчы төлүүр, эппиэттэһээн хайдах да куотуммат. Онон киниэхэ үлэтиртэ эмээ чэпчэтэи курдук буолар.

Толорооччу судейнай пристававтор ирдэһин толороочко 7 кини ыстарааптанна. Ыстараап сыаната 2,5 тыһ.солк дьэри. Бу кинин сууманан кинилэр хас сыры аайы мизэрэниэхтэрин сөп. Эппиэттэһээн куотууларга тийэ үлэтир.

тууу иһин РФ ХК 157-с ыстатыйатынан 1 кини холубунай дыалага тардыллан. Биһиги киниэтэригэр ортолоругар 1 хамна да үлэлэһөт, олорор да сирэ суох кини баар. Манньк да дьонтон иэс түстэ. Онтон куотуунааччыларга исполнительная производств туһунан Федеральная сокуон 65-с ыстатыйатынан ирдэһин (розиск) биллэриллэр. Онон ис дыала сотрудиастара дьарыктаналлар.

— Нолуогу төлөөхтөн куотунуу биһиги улууска хайдахый?

— Чааһынай предпринимателлэртэн, юридическай сирэйдэртэн нолуок харчытын ирдэһин эмээ биһиги функциябыгар кырыт. Исполнительная производств туһунан сокуонунан кинилэр сиртэригэр тутуохтун сөп. Урут предпринимательствонан дьарыктанан сиртэн дьон, регистрацияланан баран онтон уһул-сылдыбыт дьон, регистрацияланан баран онтон уһул-дубага, нолуок түһэ турарын өйдөөбөксө иэскэ кырыт хаалаллар. Манньк түтэнтэ кинилэр пенсионнай фондтан иэс суохтарыгэр туһунан ыстыраапка ылан на-логовайга түһэрэхтэрин наада. Транспортнай нолуокка эмээ манньк көстүү баар. Дьон дьэһэриниһинэн эрэ транспорттарын атыылаан, атыылаһан кэбиһэллэр. Дьон, регистрацияланан уһуллан, атыылаһы-атыылаһан дуоһабырын түһэрсэн, атыылаһыт кини аатыгар докумуоннары онортон баран ылсар-бэрсэр кинилэр. Турар массынага кытта нолуок төлөнөр, онон докумуон үлэтин кэмгэр уонна сөптөөхтүк ылы-таргыт наадалаах.

Мань таһынан Дьокускайга медицинскэй выпре-вительтэ түбэһит дьон истэрин ирдэһин биһиги үлэ-битигэр кырыт. Урут ыстараап суумата 100 эрэ солк буоллаһа, биһиги 1600 солк буолла. Манньк суума-ны үтүстэр мизэтигэр төлөөбөттөр, ол иһин прописка-ламмыт сирдэринэн ирдэһин туһунан докумуон биһиэхэ кэлэр. Манньк ис хоһоонноох дыала сыл агарыгар 158 кырыт. Общественнай бэрээдэги кэһэн кырыт дьон ааттарын үксүн сымаһынан элэллэр, ол эрэри бүтэр уһутар кырыткы сир-бир биллэр, онон истээн куоту-нуу эмээ кыаллыбат. Суут быһаарылытын моральнай, материалнай хоромнуу иһин ыстараапка ууруллубут дьон дыалалара биһиэхэ кырыт. Суут уурааһын то-лорбот түтэнтэ нааастабыл мизэр нааастабылы то-лоруу республикатаагы управлениетин уларытыл-дыан, өссө үрдүн сөп.

— Ааһааччыларга, үлэтигэр алтыһар дьонтуу-гар түмүккэ тугу этигэр этэй?

— Биз дойдутаахтарбар сокуону, байыт быраап-кытын, эбэһиһэһитин үөрэтэ, дьон кинигэр эппи-тинэһитин өйдөө, нолуоккутун, иэскитин кэмгэр төлүүргэ кыаллыт, байыт кини кэмгэр толору биһиһэх буолут дьон этэй.

Оксана ЖИРКОВА кэпсэттэ.

Тыын болпууос

ДЫИЭ ТУТТАРГА—СӨПТӨӨХ УСУЛУОБУЙАНЫ



Ханньк да кэмгэ хас бирдэн кини байытэ бас билэр дыа-лэһин уоттаһын баарара биллэр суох. Ордук биһиги бил-дыаһыстаах кэмгэ дыа-уот болпууоса сыгыһыт турар. Дьон да, квартира да, уһааһа да сыаната күн ахсын үрдүү турар. Дьон сорох араата, хамнаһа эппиэттэһөт буолан, атыылаһар кыах-тара суох. Онон, чуолаан, тыа сиригэр олорор, үлэтир-хамсыыр дьон государство, былаас өтүттэн улахан өйбүлгэ наадыллар.

Ааһааччы, биллэн турар, "Алмазы Анабара" дьон тэриэтэ туһунан истигитигэр чакчы. Он-тон ол иһигэр кырыт "АЛМАС" ХЭТ (уруккута "Сахалес" ААО) быһылыттан сааһаан нэһили-

жэһэ сааһаһын дьон туугу-гар ылсан эрэр эбит. "АЛМАС" биһиги республикабыт сүдү ле-сопромышленнай тэриэтэ. Мас араас көрүгүн содотуоһа-лаһыттан сааһаан баараһы

тутууларга тийэ үлэтир. Бүгүгүн күгнэ тэриэтэ рес-публикабыт олохтоохторугар үрдүк хаачыстыбалаах тутуу матырыйаалларын онорон таһаарар. Тэриэтэ директору-нан Петр Малардыров үлэтир.

Оконешникон Андрей Лем-битович, "АЛМАС" ХЭТ маас-тара, манньк кэпсэт:

— Сахабыт сирин бары олох-тоохторо Дьокускайга баар атыылыр киниэтигэр сы-рылтахтарына илэ харахтары-нан биһиги тутар дьэһэригэр кэрэһтэрин сөп. Биһиги манна араас ньымалары туттабыт. Хо-лобур, ханньк да дьэһин нэһилиһинэ сайаалкатынан, баһыһан тегүрүк мастан, бу-руустан туттабыт, мас панеллар-тан "МНМ" (Massiv-Holz-Mauer) дьон анал германскэй техноло-гияны кинилэрэн үлэтигэр сыд-дыт. Бүгүгүн күгнэ биһиги тэ-риэтэбитигэр сайаалканын дьэ тутарга сакаас биэрбит кини дьэ төлөөбүртэн 50 бырыһа-нын уу харчынан эбэтэр

көһөрүүтэн биэрэр, онтон хаал-быт 50 бырыһыанын төлүүргэ "АЛМАС" ХЭТ бизр сыл кэ-тэһинэригэр (отсрочка) сөп.

От ыйын 16 күнүгэр СР При-вительствотын председателэ Егор Борисов биһиги киниэтигэр кэлэ сылдыһыт. Манна онорон таһаарыт бородуук-суйабытын көрүү-истии таһынан олус интэриһинэй кэпсэти тахсыт. Егор Афа-насьевич тыа сиригэр чааһынай дьэ туттуугун болпууосун көтөхпүтэ уонна биһиги тэри-этэбит оһо быһааччы сыһыанын туһунан эппит. Бүгүгүн күгнэ "АЛМАС" ХЭТ салалтатынан тыа сиригэр чааһынай дьон ды-элэрин тутталларыгар туһуламмыт кредиттэһин уон-на кооперация араас көрүгүн туһунан программа бырайыга онорула сылдыр. Бу програм-ма олоххо кырытыт, биллэн турар, Правительство өтүттэн өйбүл наада.

Дьэ, ол иһин тыа сирин дьон биһиги өнөбүтүнэн туһанан

дыа туттарга, туттарарга сөбүлэһэлэрин, манньк чэпчэ-тиһэх усулуобуйага субсидия көрүлэригэр наадылларын эбэтэр акаастаналларын билэр сыаллаах-сорукутаах биһиги Манга-Хагалас, Уус-Алдан, Чу-рапчы, Таатта, Горнай, Нам, Бүлүү бааһа, Хагалас улууста-рыгар үлэни сааһаатыбыт. Нэһилиһинэһи, дыаһалтаны кытта көрөбүт, кэпсэтиллэри ытыбыт, дьон санаатын истэ-бит. Сайааһа түһэригэр бааһа-ахтары кытта иһи өттүгүн сөбүлэн түһэрибит.

Бу этиһи интэриһиргэбит дьон от ыйын 27 күнүгэр нэһилик дыаһалтатын дыэтиг-гэр паспорттарын илдьэ кэлэн сийлиһи биһиһэхтэрин сөп.

Онон, улууспут дьон-сэргэ-тэ, А.Оконешниковы кытта көрсөн, интэриһиргиттэр ылы-тыларгытыгар толору хоруйу ылыт, истиг-сэргээн дьон ытыраһыт.

Наталья ГАВРИЛЬЕВА.

ИЛ ТҮМЭН

ПАРЛАМЕНТ ХАҢЫАТА

АНАЛ ТАҢААРЫЫ

№1 От ыйын 25 күнэ 2009 сыл

ЧУРАПЧЫ

Күндү Чурапчы улуунун олохтоохторо,
«Сага олох» хаһыат аабааччылары!

Бүгүн эһиги «Ил Түмэн» парламент хаһыата ыйга биирдэ тахсар анал сыһыарытын бастакы нүмэрин тутан олоробут. Эһиги улуускутугар Саха Республикатын Государственной Мунньабын анал хаһыата тус сыаллаах-соруқтаах тахсар. Ол курдук, бу сыһыарыттан эһиги парламент үлэтин-хамнаһын, сокуонга уларыһылары, сага сокуоннары, республикаҕа ытыллар улахан суолталаах дьаһаллары кытта билсиэххит.

Депутаттар нэһилиэтиннэ интэриэһин көмүскүүр, кинилэр туруорсууларын үрдүкү былааска тиэрдэр, олох-дьаһах сайдыытыгар тустаах сокуоннары таһаарар үлэлээх-хамнастаах дьон. Эһиги бу сыһыарыы нөҥүө интэриэһиргиир ыйытыктаргытыгар чопчу үлэлэһэ сылдьар дьонтон хоруй ылыаххытын, бэйэбит санаабытын үрдүкү салалтаҕа тиэрдэтиэххитин сөп. Онон туһааннаах ыйытыктаргытын (чопчу депутатка аадырыстаан), этиилэргитин олохтоох «Сага олох» хаһыат редакциятыгар ытыт.

«Ил Түмэн» хаһыат анал сыһыарыта тус олоххутугар туһалаах, инникитин аабааччылар көмөлөрүнэн өссө интэриэһинэй буолуо диэн эрэнэбит.

«Ил Түмэн» парламент хаһыатын
айар бөлөҕө.

◆ УП-ХАРЧЫ

Студеннарга чэпчэтиилээх кредит аны күһүннүттэн бэриллиэбэ

«Россия үрдүк үөрэбин кыһаларын студеннарыгар үөрэхтэрин төлүүргэ чэпчэтиилээх кредит бэриллиэбэ», - диэн «Новости РИА» интервьютугар РФ үөрэххэ уонна наукаҕа министри солбуйааччы Владимир Миклушевский кэпсээбит.



Кредити РФ Сбербанка уонна ВТБ 24 биэриэхтэрэ. Маны сэргэ программаҕа «Россельхозбанк» кытарга бэлэм.

«Бүгүнкү күнгэ олус барыстаах кредит. Хайыы-үйэ аны күһүннүттэн бэриллиэбэ», - диэтэ В. Миклушевский. Министри солбуйааччы бэлиэтээбитинэн, министерство ыам ыйын 15 күнүгэр правительствота студеннарга кредити биэриини саҕа усулуобуйатын туһунан докумуону бигэргэтиигэ киллэрбит, ол боппуос сотору кэминэн быһаарылларын кэтэһэр.

Кредит бырыһыана студеннар харманныарыгар септөөх буолуоҕа. Бырыһаан улахан аҥаарын государство бэйэтигэр ылынахтаах, онон студентка 5% курдуга хаалар. Оттон студент ылбыт

харчытын үөрэбин бүтэрдэбинэ уон сыл иһигэр төннөрөр. Миклушевский бэлиэтээбитинэн, кредит сессиятын үһэ суох түмүктээбит студентка бэриллэр. Ону таһынан, кредити экономикаҕа наадалаах эбэтэр обороннай-промышленнай комплекс специалистарын бэлэмнээгин государственнай былааныгар кирибит идэлэргэ үөрэнэр студеннар ылыахтара. Экономистарга уонна юристарга эмиз бэриллээн сөп. Манна быһаарар оруолу бу үөрэххэ туттарсыы улахан конкурстааҕа ылыаҕа. Ол эбэтэр ааспыт сылга бу идэҕэ «түөрт» уонна «биз» сыанаҕа үөрэнэр иккиттэн элбэх абитуриент туттарсыбыт буолуохтаах.

Миклушевский кэпсиринэн, ЕГЭ-лэрин түмүгэ үрдүк эрэри, аҕыйах баллынан халсыбакка үөрэххэ кыайан кирибэккэ, төлөбүрдээх үөрэххэ туттарсар абитуриенттарга кредит эмиз бэриллээн сөп. Эксперименттэ билигин «Кредо» программаны кредит көмөтүнэн үөрэнэр түөрт тыһынчаттан тахса оҕо уонна 2008 сылга саҕаламмыт госэксперимент кыттылаахтара кириэхтэрин сөп. Ол эрэри ирдэбил уларытаҕа.

СИА.

◆ ТУТУУ

Егор Борисов:

Олорор дьиэни тутуу бытаан

От ыйын 17 күнүнээҕи селекторнай мунньахха правительство председателэ Егор Борисов министерстволар, ведомстволар уонна муниципальнай тэриллэллэр баһылыктарыттан 2009 сылга олорор дьиэни тутуу былааныгар тахсыбыт хаалгыны туоратары ирдээтэ.



2009 сылга республикаҕа 280 тыһ. кв. м олорор дьиэ тутуллуохтаах. Ол эрэри сыл алта ыйыгар баара-суоҕа 22,6 тыһ. кв. м эрэ тутулунна, ол эбэтэр былаан 8 % туолла.

2008 сылы кытта тэҥнэи туттаахха, былаан 4 % курдугунан намыһаҕа буолла. Ол үрдүнэн сыл аҥаарыгар 15,4 тыһ. кв. м олорор дьиэ олоххо кирибитэ ааспыт сыл бу кэмин 46 % тэҥнээтэ.

Сыл бастакы аҥаарыгар: Алдан оройуонугар Аллараа Кураанахха 28, Ленинскэй бөлүөлүгэр 12, Жатайга 68, Мэҥэ-Хаҥалас улуусугар Аллараа Бэстэ-эххэ 21, Майаҕа 16 квартиралаах, Ньурба Антоновкатыгар эмиз олорор дьиэлэр

тутулуннулар.

Чурапчы уонна Бүлүү улуустарыгар биэр даҕаны дьиэ тутуллубата. Улахан хаалгы Уелээ Бүлүү, Ньурба, Өлүкүмэ, Таатта уонна Уус-Алдан улуустарыгар табыста.

СР президенин ыйаарын олоххо киллэриин чэрчитинэн республика правительствота 2009 сыл муус устар 22 күнүгэр «СР 1941-1945 сс. Аҕа дойдуга Улуу сэриитин кыттылаахтары» олорор дьиэни хааччыйы мээрэлэрин туһунан» уурааҕа ылыл-лыбыта, 2009-2010 сс. былаан, үбүлээгин бэрээдэгэ быһаарыллыбытара.

Республика инвестиционной программанын чэрчитинэн 2009 сылга сэрби бэтэрээннэригэр олорор дьиэни тутуу сабалана: Дьоккуускайга - 110, Уелээ Бүлүүгэ уонна Бүлүүгэ - 24, Сунтаарга - 12, Өлүкүмэҕэ 32 квартиралаах олорор дьиэлэр. Маныаха 177 мөл. солк. кэмигэ дьиэ үп көрүлүннэ. Алдан, Ленскэй, Мирнэй, Нам, Ньурба, Таатта, Томпо, Уус-Алдан, Уус-Майа уонна Хаҥалас улуустарыгар (бу улуустар ветераннарга дьиэни тутуу былааныгар кирибэтэхтэрэ) бэтэрээннэргэ олорор дьиэни атылаһарга федеральнай бюджеттан 70 мөл. солк. тахса үп көрүлүөҕэ.

◆ КЭСКИЛЛЭЭХ ПРОГРАММА

«Үүт дьиэтэ» олобу тупсарыа

Үгүстэр урукку кэмнэргэ элэһиньэҕэ үлэ-хамнас оргуйан олорорун, дьиэ-уот тутуута, тыас-уус элбигирин, дьон-сэргэ да сэргэхсийэрин өйдүүр буолуохтаахтар. Сүгэ, эрби тыаһа кигэһэнтэ диэри намыраа-бата. Саталлаах өтгө олбуордарыгар эбии тутуу, кыра дьиэ онгосторго кыһанара.

Ыччаты дойдутугар хайдах төнүннэрэбит диэн боппуос билигин хаһаангытааҕар да сытытык турар. Ыччат олобун онгостунарыгар дьиэлээх-уоттаах буолуохтаах, ол дьиэтин бэйэтин кыабынан, күүһүнэн туттара ордук. Онуоха дьулуур, баҕа, үлэ, тыһээбэр, үп-харчы наада. Ити үтүө сыалга үбү-харчыны хантан булуохха сөбүт? Кэҥэки кэмгэ «Анаабыр алмааһа» ААО биридирлээн дьиэни туттууга бырыһыана суох кредити биэрэр буолла.

Бу «Үүт дьиэтэ» диэн социальнай хайыскалаах программаны ырытан оноруу хаһан, хайдах үөскээбитэ? Биллэрин курдук, Ил Түмэн депутата, генеральнай директор М.Н.Евсеев салайар «Анаабыр алмааһа» компанияга атабар бигэтик тураат, онгостон таһаарыны сайын-нарына ылсыбыта. Сүрүн үлэлэрин таһынан кинилэр маһы таҕастааһынан («Алмас» лесопромышленнай холбоһук) уонна «Өлүкүмэ кылаабыайа» ас-үөл комбинатыгар анаан үүт сорогуолкатынан дьарыктаналлар. Үлэ ити икки туһайыта «Үүт дьиэтэ» программаны Өлүкүмэ

оройуонугар бастагынан олоххо киллэрэр кыагы биэрбитэ.

«Үүт дьиэтэ» кээкэ кэскиллээх сорукары толорууга туһуланар. Ол курдук, тыа сиригэр ыччаты олохсутууга, производствота эдэр, эрчимнээх дьону тардан, сүөһү иитиитин салаатын сайын-нарына, ити түмүгэр тыа сиригэр сайына-рына көмөлөһөр аналлаах. Программа ис хоһоно - «Анаабыр алмааһа» компания биэр дьиэ кэргэнгэ 500 тыһыынча солкуобай суумаҕа диэри тутуу матырыйаалын 5 сылга бөддьүөхтөөн, бырыһыана суох табаарынай кредит быһытынан биэрэр. Бу табаарынай кредити ылааччы үүтүнэн төлүүр. Бэлиэтээн эттэххэ, тутуу маты-рийаалын уонна туттарыллар үүт сыа-ната дуоҕабарга илии баттыыр түгэнигэ олохтонор. Манньк вариант тыа сиригэр олорор, сүөһү иитэр дьонго барыларыгар кыаллыан сөп. Үүтү туттарааччы компа-нияны кытта дуоҕабар түлэрсэн, бэйэтин баатынан аныгы дьиэ туттуон сөп.

Светлана АНДРЕЕВА.



◆ СУРУЛЛУБУККА ЭРГИЛЛЭН

ДМИТРИЙ НАУМОВ:
«Тыа сириҥ өйүүр политика олобурда»

Ил Түмэн аграрнай политикаҥа сис кэммитизтин бэрэссэдээтэлэ Дмитрий Наумов: «Кэнники кэмнэ республика сонуну киэнник тарҕатар ситимнэрин нөнүө тыа сириҥ эйгэтигэр сыһа политика ытылларын туһунан бигэргэтэ сатыр ыстатыйалар тахсыталаатылар», — диэн эттэ.

Уонна чуолаан ыам ыйыгар «Саха сирэ» хаһыакка тахсыбыт Иван Пономарев «Молоойко үс сүүс тыһыынчаҥа туруо дуо?» ыстатыйатыгар туруорбут болпуростарыгар хоруйдаан санаатын манньк үлэһиннэ.

Ил Түмэн бэрэссэдээтэлэ Виталий Басыгысовтыын Мэнэ-Хангалас Төҥүлүгүр сыйдыан кэлбит. Онно биһир кийи: «Тыа сирэ барыта «Рама» арыны сизин олоһор», — диэн эппитин, кэбилээннэ барыта саба сакгарбыта. «Рама» сир кийи билигин тыа сиригэр суох буолан турар. Онон үлэһир кийи өйүүр программа сөгүлүннэ диэн эппитин. Дьон сүөһүнү итэн, онон аһаан-танган олоһор.

Иван Петрович икки аҥаар сый иппит Молоойком аһабыт сыанатын төлүбүт диэн суруйар. Дьэ, итин баҕас сөкө этэр. Маныаха биһир холобуру аҕалыахпын баҕарбын. Аҕыйах хонуктаабыта Амма аатырбыт борооску көрөөчүтэ, сүөһү итэччи Петр Алексеевич Борисов оройуонго сырыттым. Кини биһир саастаах 50 борооскуну төлөһүтэн, тыһыныннан ортотунан 412 кг (200 кг ыйыыр эт) туттарар эбит. Ол аата сүөһүбүтүн сөкө аһаттаахтына-сизтэхпитинэ, сатаан кердекпүтүнэ-харайдаахтына биһир сый иһигэр үчүгэйдик төлөһүтэр кыахтаахпыт. Оттон сүөһү иититигэр идэтибүт, түргэник уотар туһугар кыһаллан үлэһэбэт, үлүһүбүт буоллаахына, Молоойкону икки аҥаар сый көрөөчүн сөп. Онно Молоойко туох да буруйа суох, буруйдаах — хаһаайын, кини идэтигитин таһыма намыһах.

Молоойкону үчүгэйдик көрөр-харайар дьон баар буоллаахына, федеральнай үлэтин эмиэ туһанаахтыын сөп. Холобур, аспит сый балаҕан ыйыгар Российскай Федерация сүөһүнү уотунан дьарыктанар дьонго бюджеттан 10 млрд. солк. көрбүтэ. Мантан Саха Республикатыгар, сүөһүнү уотунан дьарыктанар дьонго суох буолан, 2,6 млрд. солк. эрэ тигистэ.

И.П. Пономарев «Эт ырынаҥа баар дуу, суох дуу?» диэн болпуротуну туруорар уонна «кыранысса таһыгар эрэ атыһыаха сөп» диэн эмитигэр хоруй манньк. Россия кыранысса таһыгар эт экспорттук бырааба суох. Арай акцияларын улахан аҥаара (51%) тас дойдуга тэрилтэлэрин бас билигигэр сыйдыар Россия кытыгастаах тэрилтэлэрин нөнүө эрэ таһаарыаха сөп. Оттон кытыгастаах дьонгун кытары барыскын үлэһиннэххинэ, Иван Петрович Молоойко этин батарыттан ылар тыһыынчалара икки аҥы тыһылын, барыс кыччаан тахсар.

Республика иһигэр эт ырынаҥа баар дуу, суох дуу? Батэриннэрдэр биһэр дааннайдарынан, республикага эттэн бородук-сууһа оҥоруунан дьарыктанар тэрилтэлэр туттар эттарин 2%-ын Россияттан атыһаһаллар, 2% — республикаттан, уоннаабы 92% — кыранысса таһыттан; Белоруссияттан уо.д.а. дойдулартан. Ол аата бийиги атыһылар эппит

суох. Молоойко ылар аҕыс сөбүс-сөбүтөх. Икки аҥаар сый аҕыс көрүлүбүккэ этэ-сиинэ мөлөх, дьыраах курдук, этин тахсыта отой кыра, онон хаһаайыны эрэ эккэ наадыһытын төлүөр. Бийиги Молоойкоттон итиллээхпитин баҕарар буоллаахтына, сүөһүнү ииттигэ, уотуга сыһыаммытын уларытыах тустаахпыт.

Эт ырынаҥа баар, судаарыстыбаннай өйөбүл тиһигэ баар, билигин сүөһү уотутунан идэтиһэн дьарыктанар дьон эрэ наада.

Сүөһү хаанын
тупсарар соруқтаах

Иван Петрович «үтүмэн сыаналаах Австрия ынахтарын кий дойдуттан көтүтэн аҕалабыт» диэн сүөргүлээн суруйар.

Саха сириҥ улуустара, чуолаан Бүтүү сүһүннээри уонна илин эңээр улуустар, симментал бороода сүөһүлээхтэр. Билигин сүөһү бороода быһытынан мөлөөһүнэ, уруурбаһыта бара турар. Икки пизмэҥэ Австрия сүөһүтэ кэлбитин ханньк эрэ атын сүөһү кэлбитин курдук көрүү-истии баар. Ити онно суох этии, симментал сүөһү Саха сиригэр 1950-с сыллартан баар. Австрия сүөһүлэрэ бийиги ситэ аһаппаха, саабын курдэргэ үчүгэй диэн кыратык уулатан туруорар симменталарбытынааҕар үөскүлэннэр, ол иһин оройуһа көрөбүт. Анараангылар кыра эрдэхтэриттэн үчүгэйдик көрүлүбүт буолан төрөлкөйдөр, үүттээхтэр.

Иллэрээ сый мин симментал сүөһүнү көрдөөн Россия биэс уобалаһын кэрийбитим — мэллйбитим. Бу бороода сүөһүнү этэ элбэһин иһин уларыта тутуу улаҕалаах кэмигэр дэлби эккэ туттан кэбиспиттэр. Онон Россия иһигэр үчүгэй сүөһү суох. Арай Воронеж уобалаһыгар эрэ уобаласка биһир хаһаайыстыбаны булбугум. Манньк кылаастаах сүөһүнү собурууттан булан аҕалар сүрдээх уустук. Судаарыстыба сүөһү иититин сайыннарыны уруттата тутар буолан, манньк тэрээһиннэри үбүлүүр. Оттон бийиги үөрүөх, бу бороода сүөһү оустарын көрөн-харайан, дэриэбинэлэрбитигэр тарбатан, сүөһү хаанын тупсарыах тустаахпыт. Оччолуна үүт, ордух эт хайысхатынан дьарыктанар дьон туһунаах этилэр.

Мега-
бырайыактары
көрсө — баайбытын-
дуолбутун
чөкөтүөххэ

Саха Республикатын парламена аныгы кэмгэ сөптөөх сокуону оҥорор соруктаах Госдуманы кытта ыкса ситимнээхтик

үлэһир, бу хайысхаҥа Ил Түмэн иһикэн үгүс тэрээһин ытыллар. Билигин таба, сылгы, ынах сүөһү мөччирэннэрэ, ходоһа, сир-уот бас билигэ киһирэрин олохтоох-таахпыт. Судаарыстыба хас биһир-дии ыал уһаайбата, баайа-дуола, сир-уота регистрацилланыахтаах диэн политиканы ытар, 2015 сылга дылы баайбытын-дуолбутун чөкөтөн тиийэр, хайа баҕарар тэрилтэ тыа хаһаайыстыбатын сириҥ, айылҕабыт баайын туһанар буоллаахына, тустаах хаһаайыҥа сүтэрэр дохуотун төлөөн туһанар усулуобуйаларын, харыстабыллаахтык сыһыаннаһар эбэһиннэстэрин олохтуурун ситиһиэх тустаахпыт. Сир-уот, баай-дуол хаһаайына суох буоллаахына ким даҕаны харыстаабат, айылҕаттан туһанан олоһор норуотка өхсүүлаах буолуо. Ол иһин аныгы кэм усулуобуйатыгар сөптөөх сокуоннары, атын наадалаах докумуоннары ылынаахтына баайбыт-дуолбут туһаһаба. Маныаха тирэх буолар, дьайыһылаахтык үлэһир, тыа хаһаайыстыбатын үлэһитин өйүүр судаарыстыбаннай тиһик республикабытыгар баар.

Мин, тыа хаһаайыстыбатын сайдыытын тиһигин оҥорсууга баһыттан-атаһар дылы сыйдыһып, Россия тыатын хаһаайыстыбатын туругун сий биһэр кийи быһытынан эттэхпинэ, Саха Республикатын курдук үчүгэйдик тэриллэбит тыа хаһаайыстыбатын өйөөһүн тиһигэ Дальнай Восток регионугар олохтоно илик.

Оттон барыта таннарыны этэ турар, тахсыбыт сокуону сирэр эрэ буоллаахтына төттөрү түһүүгэ тийиэхпит.

Холобур, ыччаты тыа сиригэр тохтоотуору алмаһы кырыһылар промышленноһы киллэрэн испипит, онтубут төттөрү түспүтэ. Итини төһөннэриэххэ наада, промышленнай бородуксууһаны оҥорон таһаарыны куоракка эрэ тэрийиэххэ сөп диэн өйдөбүлү алдыаттар систиэмэни оҥорон баран, кыһан олоххо киллэрбэтэхпитин сөргүтүүххэ наада.

Онон аныгы кэмгэ хаһаайыһаһын систиэмэтигэр киһирэн баран, «биһиэхэ биһир-эхтээхтэр» эрэ диэн санаанан олоһобокко, бэйэ эмиэ үчүгэй туруктаах хаһаайын буолуутугар дууһугар, үлэһир кэммит кэллэ. Иһики өттүгэр мега-бырайыактар олоххо киһирэн, Саха сирэ үлэһин-харчыланан барар кэмэ кэллэ. Ол онно сайдыы суолугар тахсар, судаарыстыба өйөбүлүн сатабыллаахтык туһанар, бигэ олохтоох-дьаһахтаах тыа сириҥ хаһаайына эрэ баҕа тирэхтээх буолуо.

Анжела ПОНОМАРЕВА.

(Ыстатыйа кылгатыллан бэчээтэннэ).

Бигэ тирэх баар
буолла

«2002-2008 сс. Саха Республикатын тыатын сириҥ социальнай уонна экономическай сайдыыта» диэн тус сыйаллаах судаарыстыбаннай программа ытыллыбыта, 2007 сылтан программа иккис түһүмэҥэ үлэһир. Ол эрэн тус сыйаллаах программа бастаахы да, иккис да түһүмэһин чэрчитинэн ытыллар тэрээһиннэри астымнат буолуу, үгүс өттүгэр киһиртэххитэр хайысхалаах сана-иһэ баар. «Программа тыа сиригэр туҥу да оҥорбото эбэтэр отой аҕыйабы, кыраны оҥордо» диэн этэрин этиэххэ сөп эрэри, бу баттыгастаах собүс сыаналааһын буолуон сөп. Төгө диэ.

Бастаахтынан, программа хара бастаахы үлэһиттэн Саха Республикатыгар тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар дьону-сэргэни өйөөһүн судаарыстыба төрүт тулхадыйбат политикаһын буолла. Бу — сүҥкэн суолталаах ситиһин. Россия бюджетта тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар бүтүн дойдуга үрдүнэн үбүн 1% биһэр. Оттон Саха сиригэр тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга республика бюджетин 7%-нын кэригэ үл көрүлэр. Бу улахан көрдөрүү. Бу көмө сыланан сыһыаннаах баар буолла турар. Ити курдук, СР-тын президентэ, правительствота бу болпуротуну былааннаахтык кэтээн көрөр, туолуутун хонтуруоллуур, дьаһайар, өйүүр судаарыстыбаннай тиһиги олохтоотулар. Ол иһин тыа сиригэр көрүлүбүт республикатаабы программа өрүү 100-тэн тахса бырыһыан туолан кэллэ. Үбүлээһин кэмэһин мыһынааха сөп, ол эрэн номнуо сөгүлүлүбүтү, баары мэлдэһиллибит — тыа сиригэр экономическай өйөөһүн туруктаах тиһигэ баар буолла.

Иккиннинэн, судаарыстыбаннай таһымнаах өйөбүл тиһигэ олох-сууһан, республика үрдүнэн тыа хаһаайыстыбата эстибэтэ, тыа сиригэр социальнай өттүнэн таннары түһүү тохтоотулунна, айгырааһын тахсыба. Сылгы ахсаана элбийэр. Ынах сүөһү ахсаана реформалааһын сылларын бастаахы аҥаарыгар аҕыйабыт эбит буоллаахына, билигин халбаннааҕат туруктанна. Балыксыттар, булчуттар, сир үлэһиттэрэ эмиэ бигэ тирэхтээх,

өйөбүллээх буоллулар. Судаарыстыбаннай өйөбүл схемата биһэр кыаһын үлэһит дьон өйдөөн үлэһин-хамнаһын, олоһун-дьаһаһын былааннаһар буолла. Программа чэрчитинэн тыа сиригэр социальнай хайысхалаах түтүү күүскэ барда. Барыта эриэ-дэхси буолбатаһын иһин, олох чакчытын быһытынан бу барыта баар дьыала.

«Программа туохха да көмөтө суох» диэр дьонго туһаһан этиэхпин сөп: бу программа үлэһитинин түмүгэр тыа сиригэр чааһынай бас билим төрүтэ олохтонно. Оттон чааһынай бас билилээх кийи бу программага олобуран олоһон сөптөөхтүк, сатабыллаахтык тэрийиригэр бигэ тирэх буолла.

Идэтиһэн
дьарыктанар дьон
наада

Бэйэм уһун сылларга тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар үлэһэбит зоотехник, салайааччы буолаарым быһытынан, И.П. Пономарев ыстатыйатын бэркэ интэриһиргээн захтым. Иван Петрович «Молоойко (икки аҥаар сый итиллэн идэһэ буолбут орус) хаһаайыны иттиэ дуо?» диэн туруорбут болпуротун миһин улахан-нык толкуйдааҥа, долгута.

«Молоойко тыа сириҥ итэн олоһобот, иитэр кыаба даҕаны суох» диэн этэр сыһына. Тыа дьонго бэйэбит судаарыстыбаннай бас билигэ олоһор эрдэхпитинэ, биһирдм кийлэ эти халандардаах улахан бырааһынньык күнүгэр эрэ ылан сийр этибит. Оттон билигин тыа дьонго быһаха нурмаҥа суудайааччы буолбааха, бэйэтин айаһын хааччынар, ону таһынан этин атыһылар усулуобуйаланна. Олох манньк чакчыта дьон экономическай үчүгэй туруктаах буолбутун туһулуур.

Туох да дизбит иһин Молоойко дьонун аһатан олоһор. Холобур, 1 кг ары 22 кг үүтүн тахсар. Оттон бу программа иһикэн көрүлэр чөлөһитинэн 1 кг ары үүтүн туттарбыт кийи 3 кг 800 г арыны төттөрү атыһаһар кыахтанар. Кийи бэйэтэ арыһаабыта буоллар, 1 кийлэ арыны ыһа этэ. Оттон программа биһэр кыаһынан кийи үүт туттарбыт харчытынан 3,6 кг тахса арыны ыһан сөп.

Нумуһа оҥорууга
үлэһиттэр:

Елена Баишева,
Галина Покусова,
Анжела Пономарева

Таһаачы:
Александра Николаева

Аадырыспыт:
Дьокуускай к.,
Лермонтов уул., 37

Телефоннарбыт:
приемный:
34-49-84, 34-48-06, 34-26-64
e-mail: iltumen@mail.ru
www.iltumen.ru

Тэрийээччи:
Саха Республикатын Государстваннай Мунчаһа
(Ил Түмэн)

Чурапчы улуутугар анал таһаары
тэрийээччилэр:
«Ил Түмэн» ИДК;
«Чурапчы улуута (оройуона)» МТ
уонна депутаттар оройуоннаабы сөбүтүттэрэ

Генеральнай директор,
кылаабынай редактор
Айалына Оксеновичева

ОРТ 1-и канал

РТР 2-й канал

Спорт 3-й канал

НВК 4-й канал

Понедельник, 27 июля	Вторник, 28 июля	Среда, 29 июля	Четверг, 30 июля	Пятница, 31 июля	Суббота, 1 августа	Воскресенье, 2 августа
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.30 Хочу знать 15.20 "Обручальное кольцо" 16.10, 22.20 Т/с "След" 17.00 Федеральный судья 18.20 Понять. Простить 19.00 Жди меня 19.50 Давай поженимся! 21.00 Время 21.30 Т/с "Воротины. Быть вместе" 23.10 Т/с "Обмани меня" 00.00 Золотая коллекция Рихар 00.10 Т/с "Грязные мокрые деньги" 01.00 Д/ф "Космическая архитектура" 01.40 Х/ф "Американский пирог - 2"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.00 Детективы 14.00 Другие новости 14.30 Хочу знать 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 16.10, 22.20 Т/с "След" 17.00 Федеральный судья 18.20 Понять. Простить 19.00 Пусть говорят 19.50 Давай поженимся! 21.00 Время 21.30 Т/с "Воротины. Быть вместе" 23.10 Т/с "Обмани меня" 00.00 Золотая коллекция Рихар 00.10 Т/с "Грязные мокрые деньги" 01.00 Х/ф "Паутина лжи" 03.20 Т/с "Богатство"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.30 Хочу знать 15.20 "Обручальное кольцо" 16.10, 22.20 Т/с "След" 17.00 Федеральный судья 18.20 Понять. Простить 19.00 Пусть говорят 19.50 Давай поженимся! 21.00 Время 21.30 Т/с "Воротины. Быть вместе" 23.10 Т/с "Обмани меня" 00.00 Золотая коллекция Рихар 00.10 Т/с "Грязные мокрые деньги" 01.00 Х/ф "Паства" 02.50 Х/ф "Толстяк Альберт"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.30 Хочу знать 15.20 "Обручальное кольцо" 16.10, 22.20 Т/с "След" 17.00 Федеральный судья 18.20 Понять. Простить 19.00 Пусть говорят 19.50 Поле чудес 21.00 Время 21.30 Х/ф "Шесть дней, семь ночей" 23.20 Х/ф "Мария-Антуанетта" 01.30 Х/ф "Подъем с глубины" 03.30 Х/ф "Воспитание Арзюны" 05.00 Т/с "Богатство"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 06.30 "Любимый Джордж" 09.00 Слово пастыря 09.10 Здоровье 10.10 Смак 10.50 Д/ф "Жаклин Кеннеди. Королева стиля" 12.10 Живой мир 13.10 Х/ф "Три тополя на Плющихе" 14.40 Д/ф "Исповедь диверсанта" 15.50 Х/ф "...По прозвищу "Зверь" 17.10 "Не бойся, мы с тобой" 18.00 Т/с "Личная жизнь доктора Селивановой" 19.40 Розыгрыш 21.00 Время 21.15 Т/с "Деревенская комедия" 22.20 Х/ф "Мексиканец" 00.30 Футбол. XVI тур. "Спартак" - "Кубань" 02.30 Х/ф "Продюсеры" 05.00 Д/ф "Кино - детская игра"	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Миллион бранной корзинки" 07.50 Семейный магазин 08.20 Мультфильм 09.10 Игры, премия любви 10.10 Непутевые заметки 10.30 Пока все дома 11.20 Фазенда 12.10 Ералаш 12.40 Сокровища нации 13.40 КВН. Премьер-лига 15.20 "Де мы - там Победы" 16.10 Х/ф "В зоне особого внимания" 18.00 Две звезды 21.00 Время 21.20 Большая разница 22.20 Рубик Всенгустий 23.20 Х/ф "Животное" 00.40 Бой без правил. Федор Емельяненко против Дикси Барнетта 01.20 Х/ф "Война Роз" 03.30 Д/ф "Типичное. Непознанное" 04.20 Детективы	
05.00 Доброе утро, Россия! 08.55, 11.45, 14.40 Т/с "Государственная граница" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25, 20.30 Вести-Москва 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Две сестры - 2" 22.50 Д/ф "Алишан-воин" 23.35 Вести+ 23.55 Х/ф "Точная копия"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Таина трех океанов. В погоне за призраком" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 "Тонка за счастьем" 14.40 Т/с "Братья - детективы" 15.35 Суд идет 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Две сестры - 2" 22.00 Торжественное открытие Международного конкурса молодых исполнителей "Новая волна-2009" 01.05 Вести+ 01.15 Х/ф "Нелюбовь"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Создать группу "А". Пашин и живые" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 "Тонка за счастьем" 14.40 "Братья - детективы" 15.35 Суд идет 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Две сестры - 2" 22.00 Торжественное открытие Международного конкурса молодых исполнителей "Новая волна-2009" 01.15 Вести+ 01.35 Х/ф "Нелюбовь"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Джентльмен неудачи. Ремиссер Александр Серый" 09.50, 11.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести-Московская область 11.45 Мультфильм 13.00 "Тонка за счастьем" 14.40 Т/с "Братья - детективы" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Две сестры - 2" 22.00 Новая волна-2009 01.05 Х/ф "Убрать Картера"	05.55 Х/ф "Без видимых причин" 07.30 Сельский час 08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести 08.10, 11.10 Вести-Московская область 08.20 Субботник 09.00 Мультфильм 09.35 Анимационный фильм "Маленький воин" 11.20 Д/ф "Я пришел дать вам сказку. Ефим Честняков" 12.20 Х/ф "Рыжая" 14.20 Вести-Москва 14.30 Х/ф "Мачеха" 16.15 Субботний вечер 18.10 Т/с "Всегда говори "всегда" - 2" 20.30 Х/ф "Эгонист" 22.20 Новая волна-2009 01.25 Х/ф "Огонь из преисподней"	05.00, 09.10, 11.50 Мультфильм 05.20 Х/ф "Обыкновенное чудо" 09.40 Анимационный фильм "Астерикс и викинги" 11.00, 14.00, 20.00 Вести 11.10 Неделя в городе 12.05 Х/ф "Свет мой" 14.20 Вести-Москва 14.30 Дежурная часть 15.20 Честный детектив 15.50 Смеяться разрешается 18.10 Т/с "Всегда говори "всегда" - 2" 20.30 Специальный корреспондент 21.00 Х/ф "Служанка трех господ" 22.55 Новая волна-2009 01.55 Х/ф "Свидание на одну ночь"	
10.45, 19.10, 10.20 Чемпионат мира по водным видам спорта 12.45, 15.00, 19.00, 23.40, 03.40, 07.30 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Путь Дракона 15.10 Вести-спорт 15.15 Легкая атлетика. Чемпионат России 18.00, 07.45 Современное пятиборье. Чемпионат Европы 21.40 Футбол. "Локомотив" - "Динамо" 23.55 Футбол. Премьер-лига. "Зенит" - "Рубин" 01.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 04.00 Неделя спорта 05.05 Европейский покерный тур 06.05 Чемпионат мира по водным видам спорта. Водное поло. Женщины. 1/4 финала. Трансляция из Италии 08.35 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Финал. Трансляция из Сербии	12.00 Страна спортивная 12.30, 21.50 Рыбалка с Радзиевским 12.45, 15.00, 19.15, 23.10, 04.00, 07.30 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Летопись спорта 15.10, 00.50 Неделя спорта 16.15, 10.00 Чемпионат мира по футболу. Курс - Южная Африка 16.45, 07.30 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Юниоры 19.25 Скоростной участок 19.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Трансляция из Италии 22.05, 04.20 Футбол России 23.25 Чемпионат мира по водным видам спорта. Водное поло. Женщины. 1/4 финала. Трансляция из Италии 01.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Прямая трансляция из Италии 05.25 Регби. "Кубок трех наций". ЮАР - Новая Зеландия	10.30, 21.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 12.45, 15.00, 19.15, 00.30, 04.00, 06.10 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30, 04.20 Скоростной участок 15.10 Футбол России 16.15, 08.15 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Юниоры 19.25 Путь Дракона 19.55 Футбол. Международный турнир. "Вест Хэм" - "Тоттенхэм" 22.25 Футбол. Международный турнир. "Халл Сити" - "Туань" 00.40 Гран-при с Алексеем Поповым 01.20 Летопись спорта 01.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 04.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Водное поло. Женщины. 1/2 финала 06.20 Футбол. Международный турнир. "Халл Сити" - "Туань"	10.45, 19.40 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 12.45, 15.00, 19.00, 23.00, 04.00, 06.50 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Страна спортивная 15.10 Гран-при с Алексеем Поповым 16.00, 07.00 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Юниоры 19.10, 06.20 Точка отрыва 21.35 Чемпионат мира по водным видам спорта. Водное поло. Женщины. 1/2 финала 23.10 Стрельба. Чемпионат Европы 23.55 Регби. "Кубок трех наций". ЮАР - Новая Зеландия 01.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Прямая трансляция из Италии 04.20 Футбол. Международный турнир. "Вест Хэм" (Англия) - "Тоттенхэм" (Англия). Трансляция из Китая 10.00 Летопись спорта	10.30 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 12.45, 15.00, 19.10, 00.30, 04.00, 07.05 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Точка отрыва 15.10 Водное поло. Женщины. 1/2 финала 16.35, 07.15 Легкая атлетика. Чемпионат Европы. Юниоры 19.20 Летопись спорта 19.55 Футбол. Международный турнир. Матч за 3 место 21.55, 04.20 Футбол России. Перед туром 22.25 Футбол. Международный турнир. Финал 00.40 Рыбалка с Радзиевским 00.55 Бокс. Энтони Петерсон против Хавьера Хауреги 01.55 Плавание 04.15 Вести-спорт 04.55 Водное поло. Женщины. Финал 06.10 Мировая серия покера 09.20 Водное поло. Женщины. Финал	10.45, 19.15 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 12.55, 15.00, 19.05, 23.40, 04.00, 07.50 Вести-спорт 13.05, 04.25 Регби. "Кубок трех наций". ЮАР - Новая Зеландия 15.10, 04.20 Вести-спорт 15.15 Летопись спорта 15.45 Стрельба. Чемпионат Европы 16.35, 08.00 Футбол. Международный турнир. Матч за 3 место 18.30 Футбол России. Перед туром 21.40 Современное пятиборье. Чемпионат Европы 22.40 Бокс. Диего Магдалено против Скотта Ферни 23.55 Футбол. Премьер-лига. "Том" (Томск) - ЦСКА 01.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 06.25 Гребля на байдарках и каноэ. Чемпионат мира. Юниоры 09.55 Бокс. Энтони Петерсон (США) против Хавьера Хауреги (Мексика). Трансляция из США	10.55, 19.15, 08.55 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание 12.55, 15.00, 19.05, 22.35, 03.50, 06.45 Вести-спорт 13.05 Летопись спорта 13.35 Чемпионат мира по водным видам спорта. Водное поло. Мужчины. Финал 15.10, 04.10 Вести-спорт 15.15 Страна спортивная 15.40, 05.30 Гребля на байдарках и каноэ. Чемпионат мира. Юниоры 17.05, 06.55 Футбол. Международный турнир. Финал. Трансляция из Китая 20.35 Регби. "Кубок трех наций". ЮАР - Новая Зеландия 22.50 Футбол. Премьер-лига. "Саутгемптон" (Мэриленд) - "Зенит" (Санкт-Петербург). Прямая трансляция 01.40 Чемпионат мира по водным видам спорта. Плавание. Прямая трансляция из Италии 04.15 Летний биатлон. "Томск в городе". Трансляция из Германии
18.35 Дневник финала республиканского конкурса «Полярная звезда» 2009 18.45 «Сарылы: Спектакль «Эргилин хайан да...» 1-й чаа 19.15 «Улуус» программа 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Федерация» 21.30 Фестиваль круговых хороводных танцев. («Ханалас» ТВ)	18.30 «Сарылы: Спектакль «Эргилин хайан да...» 1-й чаа 18.45 «Стратегия республики» 19.15 Программа «Улуус» показывает: Алданский филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Эргилтэ» 21.30 «Махталбыт эиока анаар...» («Муома» ТВ)	18.30 Дневник финала республиканского конкурса «Полярная звезда» 2009 18.45 «Бизнес формула» 19.15 XVII Спартакиада РС(Я) по национальным видам спорта «Игры Манчары»: Мас-рестлинг I ч. 20.30 «Улуус» программа 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Сайылы быыгант сонсон» 21.30 «Тыа сирэ» 22.15 «Этот удивительный мир»	18.30 «Спирба 02» 18.45 XVII Спартакиада РС(Я) по национальным видам спорта «Игры Манчары»: Мас-рестлинг II ч. 19.15 Программа «Улуус» показывает: Олимпийский филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.00 «Сайылы быыгант сонсон» 21.30 «Вестник 01»	18.30 «Муниципалитет»: «Танара нэмүүнүн». Саха танарага сулуспалааһын 150 сылыгар 18.45 «Аал Луук масе»: «Сарылы саһа». Т.Куликовскай 19.15 «Правосудье»: Безработица 20.30 «Улуус» программа 21.00 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа 21.30 Дневник «Игр Манчары». Полюс	16.30 «Геван»: «Пока есть слезы» 18.45 «Тарбаахталы» астыахал: Октябрьна Парникова 19.15 «Якутия. День за днем» Информационная программа 20.30 «Истин илдинг» 21.00 «Вестник образования» 21.30 «Сардаан» 22.15 «Манчары» оскууларын дьээннэ. Хатылаһын 22.50 «Субботний вечер на НВК»	18.30 «Мое любимое время года» 18.45 Торжественное закрытие XVII Спартакиады РС(Я) по национальным видам спорта «Игры Манчары». Полюс 19.15 «От-шоу 2009» 20.30 «Сэттэи сирэ. Уус-уран кинэ»

